

העולם הזה



העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורך משנה:

רוב איתן

עורך תכנית:

אהרון צור

עלם המערכת:

אריה פרו

חברי המערכת:

מנשה ברדיין, שייק גלור, יליז גלילי, רזיה הורוביץ, רותי ורד, אברהם חרסון, אוסקר סאנדר, אלכס מסיס, אביבה ססו, עמוס קינן, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 3, תל אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136, מען למברקים: 'עולמפרסט'. הנסיון לאור: העולם הזה בע"מ. 1905 משה שחם בע"מ, ת"א, על. 62239. החפצה: דוד פופל ובניו, תל אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

שחיים כהן מעבד חוק חדש שגממתו היא לשלול מחברי וממני את הכוח לערוך עתון. ואילו השבוע, עם סיום משפט קסטנר, ביקש חיים כהן (ללא הצלחה) להפעיל סעיף נשטן של החוק, המאפשר לאסור על אדם לכתוב ולפרסם מאמרים, אם היה ספק שהכוונה הייתה ליצור תקדים נגדו, הרי גם ז'ורטלס פוסט למחרת פסקהדין ופיוזו ספק זה בי מאמר ראשי.

הבה נהיה צנועים. אמנם השתדלנו במשך שבוע שנים ארוכות לגלות את האמת, להוקיע את השחיתות במוסדות הציבור, למחוח בין קורת על גזילי המשטר, לחשוף את הפעילות האפלה של מנגנוני החושך ולהתריע נגד הדיקטטורה והוחלת בארץ. השקענו בכך את מיטב פיתוחי הדל. אך איננו חושב שמא מצינו הספיקו.

על כן איננו בטוח שאנו זכאים באמת לכל הכבוד הזה אשר יריביו שופעים עלינו עתה. אולם נשתדל להיות ראויים לו.

★ ★ ★

בסופו של דבר, זוהי גם מחמאה לה, הן קורא היקר של עתון זה. מדוע בכל זאת רואה צמרת זו צורך בהסתת דעתה? מדוע היא סבורה שיש הכרח לערער את אמון בנו, לפני הקניטה בצעדים מסוג זה? מדוע היה צורך בהפגנה השבוע, ובמסע התעמולה האדיר של קול ישראל לכבוד יצירה חלושה זו של המחזנות הישראלית?

הסיבה היא פשוטה: גם נושאי הדיקטטורה המוסחית אינם מעזים לעשות דבר שיקומם אותך, האורח הישראלי. אין הם מעזים להפעיל את שיטות הגפ.א.ו. נגד עתון שאתה הקורא, מאמין בכנותו, במסירותו ובטוהר מסרותו. הם פוחדים, פשוטו כמשמעו, מפני התוצאות האפשריות של זעמך.

כל עוד קיים חשש זה מפני הכוח האדיר הגלום בציבור ההגון בארץ ובחוף לארץ, לא ירד המסק על חרות האדם בישראל, ולא יכבה האור במגדלור העולם הזה.

★ ★ ★

הצמרת שהתכנסה באולם הבימה, חבורת ה"פרומינגטים" של המשטר המפלגתי, הודתה שהשבוע בגלוי עם שני אישים: עם ישראל רודולף קסטנר, האיש שהציל לדעת חמשה שופטים עליונים פושעי מלחמה נאצי גיזול בנסיבות הפחדות, והאיש שיסמל לעד את שיתוף הפעולה עם האויב. אין זה מקרה גם שסביב אולם הבימה ובתוכו שוטטו עשרות בלשים ואנשי מנגנון החושך, במשך כשם ששמרו סביב אולם בית המשפט משעת מתן פסקהדין. האיש השני שאתה הודתה הצמרת אינה אלא גישה רוחנית כמו יגאל מוסיונון, אדם שגם בעיני שותפיו מגלם התנחנות מוסרית קיצונית.

אם אלה שתי הרגליים אשר הצמרת המפ' לגתית בחרת לעמוד עליהן עתה — ייבושם לה. אמור לי מי יודידך, ואניד לך מי אתה.

אורי אבנרי

מכתבים

את אומץ לבכם, לא את תבונתכם, כי את ההיסטוריה אי אפשר לזרו, ובזרוא לא בא שר השלטון עושה את הכל כדי שלא תזורו. דודי שהם, תל אביב

לא נותרה ברירה אלא להקים ועדת חקירה ציבורית, אשר יוטל עליה לכרר את שואת

אירופה ביסודיות. אם ממשלת ישראל תנסה להתחמק מחובה זו, יש לפנות אל יהדות העולם שהיא תרכיב את הועדה, ואו חוששני כי הצמרת הנוכחית של ישראל תפוע כי נאימת בגני כס דעת הקהל העולמית.

אלהיו מירקניד, חיפה

אחרי ישראלית כל כך הרבה עתונים, וי האנתי לשירורי קול ישראל בעניין זה, אני כבר לגמרי מבובלת. מה קרה בעצם בבית המיטפ העליון?

גאלה ויינטרוב, תל אביב

תיאור מפורט, ראה בעמודים הבאים.

דברים קרשונים

סיפור של הנברת פני נוסטמן על התנהגותו של בעלה שרנן מהמקובל בקנאתו לתקע קילשון בנכה (העולם הזה 1059).

מוכיח את רבה הפסכה בהשמעת דברים קרשונים.

נ. ספר, תל אביב

מי לו טען כי המתח החלוצי החפלאי בקרב אורחי המדינה ירד? סגולה כהן, תל אביב

ארץ מקדש

אינני מבין מדוע מתחמקת משרת ישראל מהסגרתו של משתף הפעולה עם הנאצים, יוסף ויאוביץ' (העולם הזה 1059) ליד הצרפתים. אם אמנם העצב המיטפי בישראל איננו מאפשר הסנה, בהיעדר אמנת הסנה בין שתי המדינות, מדוע אין המדינה תובעת לדון את האיש צחי החוקל לשיטת דין בי נאצים ועונותיהם? החוק הנורא הוא שרדוקא במדינת ישראל נמצא מקלם למשתפי הפעולה עם הנאצים.

ברוך טוביב, ירושלים

הבה נבא במחור

התפלצתי למרא הידועה שכתב העשור ירדבנו את הקהל לקודים סלונים בי תוצות הערים, איד יתכן שהג העשיר, החג הראוי שאפשר בדמם של רכבות צעירים



שחיין פינס

ועצירות, יהפך לחג נלוז? תהיה זו תמונה יפה להעלות את זכרם של אלה ברוקי מסי זה, הצה"ציה ורוקנרול, האם נשלים עם זה? הניתן למספר אנשים להרוס את צביונו הלאומי של החג?

יצחק א., חיפה

ארישות הציבור

התאכזבתי מאוד לשקראתי את מאמר ה' עורך תארי קירי (העולם הזה 1057). אם אמנם החופש של היהודים עצמם הוא בסכנה, מה עם חופש המיעוט הערבי? שימות כנראה שתי אפשרויות. הראשונה: ארישות עצומה רובעת על הצבור היהודי עד כדי כך ש' הפכו להיות לא איכפתיקים מבחינה מר סרית; והאפשרות השניה היא הקלות בה אפשר למסמס את דעת הקהל היהודי, ולבצע כל מיני מזימות בסמוא, "בסחון המדינת", שתוכנה כהסוואה המיטענת והמוצלחת ביותר אפילו לגבי העלליות השלטונות ביהודים, ולא רק לגבי ערבים.

נוכחתי כי הדמוקרטיה הישראלית מפני תחת מבחינה פורמלית כלבר, ועל הצבור הישראלי לא לתת לפורמליות זו להשתוות. לעומת פורמליות זו דומני שזכור לכלנו כי בירדן הפפרת והפרימיטיבית הצליחה דעת הצבור למנוע הצטרפות לברייתבנדאד עלידי הפגנות רחוב.

אליאס מועמר, ירושלים

ביהלאים נשיא מצרים את תעלת סואן, הקע קריין קול ישראל בערבית את המספר האחרון בארונה של מצרים. כשנחתם הסכם הסולידריות הערבית, בהקופת הממשלה הי לאומית של ירדן, כיהר קול ישראל לתקוע גם את המספר האחרון בארונה של ירדן. כשנתלה הקשר האמריקאי למינור השלטון בסוריה, מי לא יתע א המספר האחרון בארונה של סוריה?

סתבר מזה שהפטיש המערבי הזה הוא

תפיד התיקע אתו מספר אחרון באמצעות קול ישראל. אני מציע לתקוע את המספר האחרון בארונה של התנהג הערבית של קול ישראל כדי לחסור מספרות שמשמשת בהם התנה זו בצפע. המספרים נחוצים לבניו.

זוהר חלאק, נצרת

בנימינים

אנו יוני הברום במרא, הקוראים את עתונכם המפור, מאמינים למאמריו וסומכים עליו. אנו יוני הברום, מכלים את רוב הזמן ביחד. קוראים, כותבים, מחפשים לחיות ובי רוד היטם פעליותם לחיות בכבוד.

כרגיל, סיבלנו בשמחה את גליון העולם הזה 1067, והתחלנו לקרוא בו ולחפש פוליטיקות שונות במדינות שונות. התחלנו להעיר ביר עמודים עד שהגענו לסיפור "עשרים ושלושה חתנים לכלה אחת". אמנם הסיפור דומה לסיפורי הנגב האמריקאי ארסון לובין, קראנו בסיפור על 28 האנשים שהיו מוכנים לשרוף, לירות ולשבת במעצר בגלל חיפה פיה סוהאם, שהם בני טובים, הם מתכבלים פעבורה ונחגים כנוהג ועורו (מרחמים).

בני טובים? הבר נכון להתיקו את האבים והמשפחות שלנו אשר לא פניע לתהי תבקי רן אוהנו ותמצאו שאנו ובני משפחותינו אנשים ישרים. מתכבלים פעבורה? אנו עובדים ומתפרנסים כי אף בווארם לא יכול לחיות בלי עבודה ובמיוחד אנהנו.

נכון ינעצרו 28 אנשים בקשר ליהפיה פוהאם, אולם לא כולם רצו להיות חתנים לכלה. ביניהם היו גם כמה נשואים ואבית לילדים. בין אלה היו אבות ובניהם, ואיד יתכן שאב ובנו היו נלחמים כדי לתחמת עם היפיה פוהאם?

אליאס דיב תלחמי, נעים עבה גיליס, מרא

המנהג "בנימינים" השתפע בעתונות הי עכרית, ואי ממתיר בעקונכם כל נוגב מכור ליות (העולם הזה 1068). הרשוני לשאל כי אנו משרת מנימום וכמה לפחות צריכה להיות הכנסת החודרית של האב, כדי שי תפד יהפד מניב פישו לבנימינים?

אליק מג-חיפה

זריחת האמנש

כסיונו של השחיין עמונא פוינס הצליח בעונה זו את תעלת להיפאנש נראה לי נוען למדי. יתכן והוא עוד לא היה באירופה, אבל אני חוזר ונשני משם, התחזית שלי: תעלת להיפאנש איננה מפרץ חיפה.

שמעון פלאי, חיפה

מצילימיהם של הוצי להיפאנש בכל השיי גם נוכחתי דעת כי כמעט כל השחינים למרחקים ארוכים, ובמיוחד השחינים מצי רייס, הם כריאטיבס ורחביאברים. יוצר לכוננו פינס לצלות את להיפאנש עם ניוז רוח כריכ?

י. קדיש, תל אביב

לא כלכך אלא כך (ראה תמונה).

המספר לעמונא פינס: שיעלח ווצליה!

אריה הלפרין, תל אביב

קרא די גוי

קראתי את המאמר "קוראים לי שיינין" (העולם הזה 1067) ומשם נתרחתני. דבריה של הנוצרה הנקה: "אנהנו מורדניים, לא נחזור למנהגים של ימי הביניים" הרתיחני במיוחד. מה פירוש ימי הביניים? אני סבור שאין טעם לעמוד בפירות מה ערכת המוסרי והתינוני של המילה. אם אוהבת הנקה את בעלה כחור בעל, עליה להסכים לכל חוקיה האלמנטריים של היהדות. ואם לא, הרי שיי ביה היא לחזור לארץ מסנה באה.

א. אורי, תל אביב

באחד העתונים היומיים התפרסמה ידיעה כאילו ירדי בית הספר בנתיים שלמדו יחד עם הילד בוניו סביצקי, עליו כתבתם שיעוב את בית הספר בגלל שקראו לו גוי, מכחישים את הדבר. גם המורה טוענת שלא היו דבר רים מעולם. אולם היכו היתה מורה זו קודם לכן? מדוע לא מיהרה כל כך לפעול כאשר ראתה שבמשרד שלושה חרשים לא בא כבוד לבית הספר? או לא היה איכפת לה דבר, ואפילו לא באה לבקר בביתו של סביצקי ולישאל מדוע לא בא בנו לבית הספר?

פ. ד., נתיים, מעברה

שיר לסינים

לי בידוד, ילד הארץ, הנמצא בכר למעלה 600 שנה זגר היום בעיר אוראן (אנגליה). שנפשו נכספה לעלות ולהשתקע בישראל, ומשמעים לכללים אין ביכולתו לי הנשים את שאיפתו. את כישופיו לארץ הולדתו הוא מכבא בשיר, ששלחו אליו על מנה לפרסמו באחד מעתוני הארץ. אני סבור שתונכם הנכבד הוא הכמה לביטוי של בעל השיר, העורג לשוב אל צור מה עבתו. אבקשכם לפרסמו בעתונכם שרכש קהל רב של קוראים כתפוצות, לרכות אלגוריה.

עויד שלמה מאמאן, טבריה

העולם הזה שמח להיענות לבקשתו של בן למשפחת רבנים צפתית עתיקה ולפרסם את שירו של שלמה מאמאן, ילד טבריה הנמצא באוראן שבאנגליה.

שאלתי ובקשתי אלוהי הקשיבה

לארץ ילדתי וחמדתי אותי השיבה.

מתוך מדבר הגויים שאני לא וגאלני

הלא תשים קץ לגלותי ותחלימיני.

מאוד לארץ הצבי נפשי השתוקקה

אנא חיש מהר הצילה נפשי מכל מצוקה.

מלא חפצי עד אשר דמתי הקודש אשקה

לא אחיה בן חולין במדינתנו החזקה

ובדות פי ארשן ותחי אחריתי מתוקה.

העולם הזה 1060